

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E

po Prijavi koncentracije privrednog subjekta ASA FINANCE d.d. Sarajevo

Sarajevo
mart, 2019. godine

Broj: UP- 01-26-1-50-9/18
Sarajevo, 21.03.2019. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta ASA FINANCE d.d. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića br. 16, 71 000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 28.12.2018. godine pod brojem: UP-01-26-1-50-1/18, na 49. (četrdesetdevetoj) sjednici održanoj dana 21.03.2019. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu pružanja usluga univerzalnog bankarstva na području Federacije Bosne i Hercegovine koja će nastati stjecanjem kontrole privrednog subjekta ASA FINANCE d.d. Sarajevo nad privrednim subjektom Vakufska banka d.d. Sarajevo, kupovinom (..)**¹ % dionica.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo pod brojem: UP- 01-26-1-50- 1/18 dana 28.12.2018. godine, Prijavu koncentracije broj: 162/18 od 28.12.2018. godine (u daljem tekstu: Prijava) privrednog subjekta ASA FINANCE d.d. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića br. 16, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: ASA FINANCE ili Podnosilac prijave) kojom isti namjerava steći većinsku kontrolu nad privrednim subjektom Vakufska banka d.d. Sarajevo, Maršala Tita 13, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: Vakufska banka ili ciljano društvo).

Uvidom u zaprimljenu Prijavu i priloge uz istu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da istu treba dopuniti te je u tom smislu dana 09.01.2019. godine aktom broj: UP- 01-26-1-50- 2/18 uputilo Zahtjev za dopunom Prijave koncentracije.

¹ podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

Podnosilac prijave je dana 18.01.2019. godine podneskom broj: 06/19 (zaprimljenim pod brojem: UP- 01-26-1-50- 3/18 istog dana) dostavio traženu dopunu kao i dana 20.03.2019. godine podneskom broj: 53/19 (zaprimljen istog dana pod brojem: UP- 01-26-1-50-6/18).

Nakon kompletiranja Prijave Konkurencijsko vijeće je izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj Prijavi, u smislu člana 30. stav (3) Zakona, dana 20.03.2019. godine aktom broj: UP- 01-26-1-50-7/18.

Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona, dana 21.02.2019. godine izdalo Obavještenje o dostavljenoj Prijavi broj: UP- 01-26-1-50-4/18 u kojem su objavljeni podaci o namjeravanoj koncentraciji i to u dnevnim novinama „Dnevni avaz“ i web stranici Konkurencijskog vijeća, te tom prilikom pozvalo sve zainteresovane strane na dostavljanje pisanih komentara o provođenju iste.

Na izdato Obavještenje Konkurencijsko vijeće nije zaprimilo bilo kakve komentare.

Konkurencijsko vijeće je analizom Prijave je utvrdilo slijedeće činjenice:

Prijava je podnesena, u smislu člana 16. stav (2) Zakona o konkurenciji obzirom da je pravni osnov predmetne koncentracije Pismo namjere u vezi sa kupovinom dionica društva Vakufska banka d.d. Sarajevo.

Podnosilac prijave je u Prijavi naveo da nema obavezu prijave koncentracije tijelima za konkurenciju drugih zemalja.

Učesnici koncentracije

Učesnici predmetne koncentracije su privredni subjekti ASA FINANCE d.d. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića br. 16, 71 000 Sarajevo i Vakufska banka d.d. Sarajevo, Maršala Tita 13, 71 000 Sarajevo.

1.1. ASA FINANCE d.d. Sarajevo, Podnosilac prijave

Privredni subjekt ASA FINANCE d.d. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića br. 16, 71 000 Sarajevo je registrovan u Općinskom sudu u Sarajevu pod matičnim brojem upisa 65-01-0884-08. Vlasnik 100% dionica Podnosioca prijave je privredni subjekt ASA INVEST d.o.o. Sarajevo.

Pretežna registrovana djelatnost privrednog subjekta ASA FINANCE, društva za ekonomski, finansijski i pravni konsalting, je savjetovanje u vezi sa poslovanjem i ostalim upravljanjem.

Privredni subjekt ASA FINANCE ima povezani privredni subjekt ASA BANKU d.d. Sarajevo, Trg međunarodnog prijateljstva br. 25, 71 000 Sarajevo sa 47,0073% dionica. Istovremeno u privrednom subjektu ASA BANKA deset najvećih dioničara privrednog subjekta ASA BANKA d.d. Sarajevo, pored privrednog subjekta ASA FINANCE, su ZIF prevent INVEST D.D. Sarajevo sa 11,4584%, E-MARDIN d.o.o. Sarajevo sa 6,2291%, Validus d.d. Varaždin – u stečaju sa 2,7020%, ALMY d.o.o. Zenica sa 2,1298%, Raiffeisen BANK d.d. BiH sa 2,0235%, ZIF PROF-PLUS d.d. Sarajevo sa 1,5335%, (..)** sa 1,3792%, OIF LILIUM GLOBAL sa 1,3744% te (..)**sa 1,1981%. ASA BANKA d.d. Sarajevo je upisana kod Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem upisa 65-02-0002-18 te pod ovim nazivom posluje od 30.12.2016. godine. Nastala je kao rezultat pripajanja privrednog subjekta Moja Banka d.d. Sarajevo privrednom subjektu Investiciono-komercijalna banka d.d. Zenica.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta ASA BANKA su ostalo novčarsko posredovanje, finansijski zakup, ostalo kreditno poslovanje te ostale uslužne finansijske djelatnosti osim osiguranja i penzionih fondova, poslovanje finansijskih tržišta, djelatnost posredovanja u poslovanju vrijednosnim papirima i robnim ugovorima, ostale pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osim osiguranja i penzionih fondova te djelatnosti agenata i posrednika osiguranja.

ASA BANKA d.d. Sarajevo ima razvijenu poslovnu mrežu na području Federacije Bosne i Hercegovine. Svoje poslovnice Banka ima u Sarajevu (3 poslovnice), Zenici, Tuzli, Gračanici, Mostaru, Goraždu, Kaknju, Zavidovićima, Visokom, Jelahu, Busovači i Cazinu.

Podnosilac prijave je također vlasnik udjela ili dionica u sljedećim privrednim subjektima i to: (..)** .

Privredni subjekt ASA INVEST d.o.o. Sarajevo ima 10% ili više udjela, odnosno 10% ili više prava glasa i u sljedećim privrednim subjektima i to: (..)**.

1.2. Vakufska banka, ciljano društvo

Privredni subjekt Vakufska banka d.d. Sarajevo, Maršala Tita 13, 71 000 Sarajevo je registrovan u Općinskom sudu u Sarajevu pod matičnim brojem upisa 65-01-1057-11. U vlasništvu je većeg broja dioničara od kojih je dioničar sa najvećim brojem dionica privredni subjekt BADECO ADRIA d.d. Sarajevo koji je na dan 20.12.2018. godine držao ukupno 73,2056% dionica Ciljanog društva.

BADECO ADRIA posjeduje 100% udjele u vlasništvu ili dionicama u sljedećim privrednim subjektima i to: FDS d.o.o. Sarajevo (proizvodnja cigara), Fine food d.o.o. Sarajevo (Prehrambena industrija – pekarstvo), UPI Poslovni sistemi d.o.o. Sarajevo (izdavanje vlastitih nekretnina) te FDS d.o.o. Beograd (uvoznik cigareta za Srbiju, sve do preuzimanja od strane BAT-a, sada nema poslovnih aktivnosti), kao i 92,7615% u privrednom subjektu DUF ŠIB AR Invest, Sarajevo (upravljanje investicionim fondom), 55,415% u ZIF BONUS d.d. Sarajevo (zatvoreni investicioni fond – finansije) te Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo sa preko 10% dionica sa pravom glasa, a ukupnom broju dionica manje od 10% (usluge univerzalnog bankarstva).

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta Vakufska banka su ostalo novčarsko posredovanje, finansijski zakup, ostalo kreditno poslovanje te ostale uslužne finansijske djelatnosti osim osiguranja i penzionih fondova, poslovanje finansijskih tržišta, djelatnost posredovanja u poslovanju vrijednosnim papirima i robnim ugovorima, ostale pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osim osiguranja i penzionih fondova te djelatnosti agenata i posrednika osiguranja (univerzalno bankarstvo koje podrazumjeva pružanje bankarskih usluga maloprodajnog i korporativnog bankarstva).

Ne postoje privredni subjekti u kojima Vakufska banka na relevantnom tržištu ima 10% ili više udjela, odnosno prava glasa. Posjedovala je 44,7% udjela u otvorenom investicijskom fondu Liliu cash koji je likvidiran dana 30.11.2018. godine.

Vakufska banka pruža usluge na području Federacije Bosne i Hercegovine. Na dan 31.12.2017. godine Banka je imala 4 glavne filijale (Sarajevo, Mostar, Zenica, Tuzla) te 20 poslovnica i 1 šalter.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primijenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10), Odluke o

definisanoj kategoriji dominantnog položaja („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10) te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10).

Konkurencijsko vijeće, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, može koristiti sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Uredbe Vijeća EK broj 139/2004 o kontroli koncentracije između privrednih subjekata, Obavještenje Evropske Komisije o konceptu koncentracija privrednih subjekata te Smjernice za ocjenu horizontalnih/vertikalnih koncentracija.

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

Koncentracija se odnosi na stjecanje većinske kontrole privrednog subjekta ASA FINANCE nad privrednim subjektom Vakufska banka. Prodavac, privredni subjekt BADECO ADRIA, ima učešće od (..)** % u ukupnom broju dionica emitenta Vakufska banka. Pismom namjere ASA FINANCE iskazuje svoju čvrstu namjeru da kupi od privrednog subjekta BADECO ADRIA, a BADECO ADRIA iskazuje svoju čvrstu namjeru da izvrši prodaju privrednom subjektu ASA FINANCE predmetne dionice.

Nakon stjecanja kontrole Podnosilac prijave ima namjeru da izvrši analizu rada, radnih procesa, prihoda i rashoda Ciljanog društva te da poslovanje istog uskladi sa principima poslovanja i ciljeva ASA Grupacije općenito. Krajnji cilj Podnosioca prijave je spajanja/pripajanja ASA BANKE d.d. Sarajevo i Vakufske banke.

U tom smislu strane su dana 18.12.2018. godine potpisale Pismo namjere. Nakon što budu pribavljene sve prethodne potrebne saglasnosti od Agencije za bankarstvo FBiH, Konkurencijskog vijeća i drugih nadležnih organa bit će zaključen ugovor o kupoprodaji.

Pravni oblik koncentracije predstavlja stjecanje kontrole privrednog subjekta ASA FINANCE nad privrednim subjektom Vakufska banka i to kupovinom većine dionica, u smislu člana 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona.

4. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe člana 14. stav (1) Zakona, kada ukupni godišnji prihod svih učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznosi 100.000.000,00 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji i da ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije i povezanih društava, na dan 31. decembra 2017. godine:

Tabela 1.

Ukupan godišnji prihod (000 KM)				
	ASA Grupacija	ASA FINANCE	ASA Banka*	Vakufska banka
BiH	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
Svijet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvod: podaci iz Prijave/dopune Prijave

Učesnici koncentracije, odnosno njihovi povezani privredni subjekti, su ispunili uslove iz člana 14. stav (1) tačke a) i b) Zakona.

5. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebice njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje, prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište predmetne koncentracije je tržište pružanja usluga univerzalnog bankarstva. Relevantno tržište u geografskom smislu predstavlja tržište Federacije Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je relevantno tržište proizvoda predmetne koncentracije tržište pružanja usluga univerzalnog bankarstva na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće je, obzirom da je koncentracija zaprimljena krajem 2018. godine, te da se provedba iste očekuje u 2019. godini, pored dostavljenih podataka iz Prijave koji datiraju na dan 31.12.2017. godine zatražilo i podatke o tržišnim udjelima učesnika koncentracije i glavnih konkurenata za prvu polovinu 2018. godinu. Podnosilac prijave je dostavio traženo ali i podatke zaključno sa 30.09.2018. godine.

Na tržištu pružanje usluga univerzalnog bankarstva Podnosilac prijave je prisutan putem povezanog privrednog subjekta ASA BANKA te je u Tabeli 2. dat pregled tržišnih udjela privrednih subjekata ASA BANKA i Vakufska banka i njihovih glavnih konkurenata na dan 30.09.2018. godine:

Tabela 2.

Rb	Naziv banke	Aktiva %	Krediti %	Depoziti %
1.	UNICREDIT BANK d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**
2.	RAIFFEISEN BANK d.d Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
3.	INTESA SANPAOLO BANKA d.d. BiH	(..)**	(..)**	(..)**
4.	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
5.	SBERBANK BH d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
6.	NLB BANKA d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
7.	ZIRAATBANK d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
8.	BBI d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
9.	ADDIKO BANK d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
10.	UNION BANKA d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
11.	ASA BANKA d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
12.	PROCREDIT BANK d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**

13.	PRIVREDNA BANKA SARAJEVO d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
14.	VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
15.	KOMERCIALNO-INVESTICIONA BANKA d.d. V. Kladuša	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	100	100	100
	Ukupno 11+14	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: Dopuna Prijave koncentracije, Podnosilac prijave kao izvor podataka navodi Agenciju za bankarstvo FBiH

Prema podacima iz Tabele 2. ASA BANKA je na tržištu univerzalnog bankarstva na području Federacije Bosne Hercegovine krajem trećeg kvartala 2018. godine imala tržišni udio maksimalno do (..)**%, odnosno segmentirano (..)**% na tržištu aktive (..)**% na tržištu kredita kao i (..)**% na tržištu depozita.

Kada je riječ o tržišnom udjelu privrednog subjekta Vakufska banka isti je iznosio do (..)**%, odnosno po (..)**% na tržištu aktive i tržištu kredita te (..)**% na tržištu depozita.

Provedbom predmetne koncentracije ukupan tržišni udio učesnika koncentracije prema navedenom neće biti veći od (..)**% i to na tržištu depozita, odnosno (..)**% na tržištu aktive te (..)**% na tržištu kredita.

Poređenjem podataka o tržišnim udjelima učesnika koncentracije na relevantnom tržištu na dan 31.09.2018. godine sa podacima zaključno sa 2017. godinom da se uočiti trend blagog opadanja. Zajedničko tržišno učešće učesnika koncentracije na tržištu univerzalnog bankarstva iznosio je na tržištu aktive i kredita po (..)**% te (..)**% na tržištu depozita (ASA FINANCE po (..)**% na tržištu aktive i kredita te (..)**% na tržištu depozita dok je privredni subjekt Vakufska banka istovremeno imala udio od po (..)**% na tržištu aktive i kredita te (..)**% na tržištu depozita).

6. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je pri ocjeni dopuštenosti koncentracije imalo u vidu da će tržišno učešće učesnika koncentracije na relevantnom tržištu biti ispod (..)**% (na tržištu aktive (..)**%, na tržištu kredita (..)**% te na tržištu (..)**%) te da stoga predmetnom koncentracijom neće doći do značajnog narušavanja tržišne konkurencije na relevantnom tržištu.

Podnosilac prijave je na tržištu univerzalnog bankarstva prisutan putem svog povezanog privrednog subjekta ASA BANKA. Obzirom da je strateško opredjeljenje Podnosioca prijave razvoj i povećanje učešća na finansijskom tržištu prvi korak u tom smjeru je stjecanje kontrole nad Vakufskom bankom, a naknadno i njeno spajanje sa ASA BANKOM koja je poslovnim modelom, portfolijom aktive, risk profilom, geografskom pozicioniranošću, vlasničkom strukturom i kapitalom najbliži i optimalni komplement ASA BANKE.

Pogodnosti sa stanovišta interesa klijenata/potrošača ogledaju se u jačanju povjerenja u domaće banke. Dodatnim ulaganjem u razvoj i nastavak poslovanja jača se tržište u smislu jačanja ponude domaćih banaka i jačeg konkurentskog odgovora u odnosu na velike ino banke sa stranim kapitalom, a što za rezultat može imati, prema stavu Podnosioca prijave, samo poboljšanje i proširenje usluga za krajnje korisnike. Ključni cilj je, kako se navodi u Prijavi, smanjiti troškove poslovanja Ciljnog društva, optimizirati radne procese te ponuditi raznovrsnije usluge po povoljnijim uslovima u odnosu na konkurente.

Konkurencijsko vijeće je slijedom navedenog ocijenilo predmetnu koncentracije dopuštenom, u smislu člana 18. stav (2) Zakona, te odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

7. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06, 18/11 i 75/18), je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

